

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Iz Dunaja. Časniki še zmirom razpravljajo shod treh cesarjev v Berolinu. Vsak hoče več vedeti o tem, kaj se bode ondi izgotovilo, vendar pa nobeden pravega ne vé. Nam je shod treh cesarjev poročstvo miru. Sprva, ko je Andrassy delal na to, da ne pride car ruski, bilo se je bati, da on in Bismark nameravata kako prusko-avstrijsko zvezo zoper Rusijo, kar bi vnelo veliko vojsko; al zdaj, ko je ruski car vmes, je stvar drugačna. Naš cesar pride 6. dne septembra v Berolin, kjer neki ostane 5 dni. Minister vnanjih oprav grof Andrassy gré z njim, pa še drugega spremstva veliko.

— (*Čudne magjarske homatije o svečanosti Beligradske.*) Znano je našim bralcem, da je mestna občina Beligradska — tedaj ne Srbska vlada — med drugim tudi več Avstrijskih mestnih občin (med njimi tudi Ljubljansko) povabila, udeležiti se slovesnosti 22. dne t. m., ko knez Milan IV. nastopi vladarstvo.

To vabilo, oprto na starodavni slovanski običaj in prijaznost občine Beligradske je pa v taboru avstrijsko-ogerskih Nemcev in nemškutarjev vnelo strašansko ropot. Se posebno je pa magjarska vlada zažugala, da se ne sme nobeno mesto, nobena občina, nobeno društvo postopiti, poslati deputacijo v Beligrad, rekši, da bode Avstrija pri slovesnosti 22. avgusta — čuj svet! — po ces. in kr. general-konzulu Kallay-u zadosti častno zastopana. Da je po takem general Koller v Pragi hitel ondašnjemu mestnemu odboru, kateri je že odborika dr. Rieger-a in Zeithamer-a za svoja poslanca izvolil, ostro prepovedal pod tem naslovom Beligrad obiskati, se bere po vseh časnikih; da so pa ljubljanski „rotovski“ gospodje na isto stališče se že poprej vstopili je našim bralcem že znano.

Ali kaj se zgodi? Zadnje dni preteklega tedna pride iz Beligrada uradno in oficijalno poročilo, da je Matić, srbski minister vnanjih oprav, predno so se vabila k oni slovesnosti izposlala, osebno k konzulu Kallay-u se podal, mu vabilna pisma pokazal in ga prosil, naj bi on pri dunajski vladi vprašal: ali dovolí imenovane občine in korporacije povabiti ali ne? Kallay mu odgovori, da „Avstrija je tako izvrstno svobodna, da pri nas vsak človek sme iti kamor hoče“, in ko ga Matić še enkrat prosi, naj saj ministru Andrassy-u telegrafira, da on o tej zadevi svojo misel izreče, mu Kallay še enkrat pritrdi, da tega treba ni itd.

Na to še le je Beligradska občina vabila razposlala; zdaj pa, ko pridejo vabila v Avstrijo in Ogersko, se vname v vseh protislovanskih krogih krik in vek o Srbski predrznosti, rovarstvu panslavističnem in Bog vedi kaj še!

Res, žalostno je, da Avstrija ima v vnanjih državah take modrijane za zastopnike svoje kakor je glasoviti magjar Kallay v Beligradu! Po takem je pa tudi razumljivo, da senator Blaznavac sme tako pikavno govoriti o dunajski vladi in naravnost reči, da on ni prijatelj sedanje avstrijske vlade in da mu je na njeni prijaznosti tem manj ležeče, ker se ne vé, ali bo Andrassy še šest mesecev minister ali ne. Blaznavac, dosedaj vladarja namestnik, je naravnost rekel, da Avstrijski cesar in Srbski knez sta si prijatelja in da si prijazna pisma pišeta, da Avstrijski cesar in pa Avstrijska vlada je dvoje in da bo sedanja Avstrijska vlada ravno tako konec vzela kakor druge zadnjih let — cesar bo pa cesar ostal. *)

*) Da je ta popis resničen od konca do kraja, nam je porok to, da ga je oficiozna „Neue fr. Presse“ prva razglasila. Vr.

Ravno tako kakor na Avstrijske, je Beligrad tudi na Ruska mesta vabila razposlal. Al tam, kjer — kakor nam naši nemški liberalni časniki vedno na uho trobijo — „korobač poje“ (die Knute herrscht), ni nikomur na misel prišlo, udeležstvo pri Belogradske svečanosti prepovedati; občina v Moskvi je samostojno ne samo poslance — med njima veleecenjenega Pogodina — volila, temuč tudi 2000 rubljev podelila za častni zastop.

Ali ni to smešno? Ondi, kjer „strahoviti korobač vlada“, sme vsak človek svobodno iti, kamor mu je drago; pri nas pa, kjer pravijo, da „svoboda gospodari“, se s kaznijo žuga, če bi šel, kamor se mu ljubi. Res čudna svoboda to, ktera dovoluje, da dunajski mestni odbor svoje poslance k demagogičnim nemškim slovesnostim pošilja, da nemčurski „Avstrijani“ po vsi Nemčiji dirjajo, velikonemško zastavo razvijajo, a la Kop besedujejo itd., da jim celó pošteni Nemci, kakor v Lipsiji, v obraz očitajo nesramno obnašanje! Res čudno to, da Avstrijski liberalizem pripušča nemčurjem zvonec nositi pri vseh demagogičnih nemških svečanostih, — če pa, kakor 22. avgusta slovanski narod svečanost legitimnega vladarja obhaja, je udeležstvo svojemu vladarju vsigdar zvestih narodov pri taki svečanosti politična panslavistična demonstracija.

Naravnost za Srbskega kneza in prijatelja našega cesarja žaljiva pa je Magjarska prevzetnost reči: „da Kallay je zadostna imenitnost, Avstrijo pri svečanosti 22. t. m. v Beligradu zastopati. Rusija menda ni manjša od Avstrije, a vendar ruski cesar pošlje svojega general-adjutanta kneza Dolgorukega v Beligrad, Avstrija pa, ako bi šlo po volji Magjarov — obiskurnega Kallay-a!

Hrvaško. Iz Zagreba. — Deželni zbor je marljivo delal pretekli teden. Dovršil je deželni proračun za prihodnje leto; pri obravnavah njegovih so narodni poslanci ostro šibali mnoge napake in krivice vladne. Za narodno gledališče se je privolilo 32.000 gold. podpore; al odstraniti se imajo hibe, po katerih je sedaj hiralo. Izgotovil se je zakon o odpravi telesnega kaznovanja, obravnal zakon za poljsko varnost itd. Najbolj viharina seja pa je bila 13. dne t. m., ko je bila nepostavna volitev magjarskega poslanca Šuljoka v Samoboru ovržena. Narodni poslanec Špun je vladnim zastopnikom v obraz rekel, da je vlada skoro da popačila celo ljudstvo in tako grozne silovitosti počenjala, da že vsi evropejski časniki pišejo o tem, da hrvaška vlada v nesramnosti že prekosí magjarsko! (Se vé da so pri teh besedah magjaroni zagnali strašansko hrup.) — „Pester Lloyd“ je že črnil besedo, da ogerska vlada utegne zbor razpustiti zaradi proračuna Belovarske županije; vendar se utegne še pomisliti, predno to stori.

Moravsko. — Iz Brna se piše, da te dni so cele trume tičev štokelj že letele proti južnim krajem; pravijo, da to pomeni zgodnjo mrzlo jesen.

Listnica vredništva. Gosp. nadžupanu in poštarju, g. učitelju i. dr. v Bolj. — g. dopisniku iz Bolj. — g. Resnicom. — g. J. H. v Č: Prepozno za današnji list.

Žitna cena

v Ljubljani 17. avgusta 1872.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 5 fl. 75. — banaške 7 fl. — — turšice 4 fl. — — soršice 5 fl. 20. — rži 3 fl. 40. — ječmena 2 fl. 80. — prosa 4 fl. 50. — ajde 4 fl. 10. — ovsa 2 fl. 10. — Krompir 2 fl. 5.

Kursi na Dunaji 20. avgusta.

5% metaliki 66 fl. 40 kr. Ažijo srebra 108 fl. 25 kr.
Narodno posojilo 71 fl. 70 kr. Napoleondori 8 fl. 73 kr.